

Ελπίδα για το σχολικό εκφοβισμό

(της Βάσως Ασκητοπούλου, Επιστ. Υπεύθυνη Κέντρου Πρόληψης Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας Ανατ. Θεσσαλονίκης «ΕΛΠΙΔΑ»)
Δημοσιευμένο στα "Νέα της Θέρμης", Απρίλιος 2015

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Σχολικού Εκφοβισμού (6 Μαρτίου) και τα τελευταία γεγονότα στην γαλακτοκομική Σχολή Ιωαννίνων που συγκλόνισαν την κοινή γνώμη, τίθεται για ακόμη μια φορά το ερώτημα τι συμβαίνει και τα φαινόμενα βίας και παρενόχλησης σε εκπαιδευτικά πλαίσια έχουν ενταθεί. Ο σχολικός εκφοβισμός (school bullying) αναφέρεται στην χρήση βίας (σωματικής, λεκτικής, κοινωνικής, ψυχολογικής – συναισθηματικής, τεχνολογικής), μεταξύ των μαθητών ή συνομηλίκων παιδιών, σκοπίμως ή συχνά επαναλαμβανόμενης που ασκείται από ένα παιδί ή μια ομάδα παιδιών εναντίον ενός ή περισσότερων παιδιών.

Μοιάζει η ενασχόληση με το φαινόμενο του εκφοβισμού στο σχολείο να είναι απαραίτητη, όχι μόνο γιατί οι επιπτώσεις των συγκεκριμένων πράξεων είναι σοβαρές για θύματα και θύτες αλλά και γιατί δεν μπορεί να ξεπεραστεί χωρίς οποιαδήποτε παρέμβαση. Ιδιαίτερα, οι παρεμβάσεις στο επίπεδο της πρωτογενούς πρόληψης θα πρέπει να είναι

παιδαγωγικού και ευρύτερου χαρακτήρα που θα δίνουν έμφαση στη θετική διαμόρφωση της συμπεριφοράς των νέων. Ειδικότερα να στοχεύουν στον περιορισμό ή την **εξάλειψη των παραγόντων κινδύνου** (π.χ. ανεπαρκής στήριξη και ασφάλεια μέσα στην οικογένεια, παραμέληση, κακοποίηση, απόρριψη από το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο συχνά λειτουργεί, ιδιαίτερα για ειδικές ομάδες μαθητικού πληθυσμού, ως μηχανισμός κοινωνικής περιθωριοποίησης) ή/ και στην **ενίσχυση των προστατευτικών παραγόντων** (π.χ. ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης, διαμόρφωση προσωπικών αξιών, στάσεων και συμπεριφορών, ευκαιρίες δημιουργικής ενασχόλησης, έκφρασης και επικοινωνίας, διευκόλυνση προσαρμογής σε νέο περιβάλλον).

Η «ΕΛΠΙΔΑ» ασχολείται με το φαινόμενο της βίας στα σχολεία, τα τελευταία 10 χρόνια. Τα συνεχώς αυξανόμενα αιτήματα για την εφαρμογή σχετικών προγραμμάτων στα Δημοτικά σχολεία της Ανατολικής Θεσσαλονίκης, συνέβαλλε στο να συστηματοποιήσουμε τη δουλειά μας και να δημιουργήσουμε το εκπαιδευτικό υλικό, με τίτλο **«Νιώθω ασφαλής στο σχολείο μου»**. Η εφαρμογή του προγράμματος στηρίζεται στο μοντέλο κοινωνικών και προσωπικών δεξιοτήτων το οποίο στοχεύει στη διαμόρφωση συμπεριφορών που προάγουν τη ψυχοκοινωνική υγεία. Αξιοποιεί τη βιωματική μάθηση, η οποία δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να εμπλακούν ενεργά στην απόκτηση γνώσης, να ενισχύσουν την ικανότητα μάθησης, να γίνουν πιο υπεύθυνοι έτσι ώστε να διαμορφώσουν μια κοινή εμπειρία που δύναται να οδηγήσει σε δράσεις προς την κατεύθυνση κοινωνικών αλλαγών στο σχολικό περιβάλλον.

Ειδικότερα την παρούσα σχολική περίοδο 2014-2015 σε περιοχές του Δήμου Θέρμης, πραγματοποιούνται προγράμματα σε αρκετά σχολεία (2^ο & 3^ο Νηπιαγωγεία Τριαδίου, Νηπιαγωγείο Ταγαράδων, 2^ο Δημοτικό Τριλόφου, Δημοτικό Κ.Σχολαρίου, 1^ο Δημοτικό Καρδίας, 2^ο Δημοτικό Ραιδεστού (όλοκληρο το σχολείο), 4^ο Δημοτικό Θέρμης, 1^ο Γυμνάσιο Μίκρας, 2^ο Λύκειο Μίκρας, 1^ο Λύκειο Βασιλικών), αλλά και ομιλίες ευαισθητοποίησης σε γονείς (Δημοτικό Πλαγιαρίου, Δημοτικό Ν.Ρυσίου), ενώ ένας σημαντικό αριθμός δημοτών δέχεται υπηρεσίες ατομικής / οικογενειακής συμβουλευτικής.